

Izhaja
trikrat na teden:
v torek, četrtek,
soboto.

EDINOST

ZA RESNICO
OD BOJA
IN PRAVICO!
DO ZMAGE!

Issued
threetimes a week.
Tuesday, Thursday,
Saturday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE PODPORNE DRUŽBE SV. MOHORIA V CHICAGO.
ŠTEV. (No.) 110. CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 13. SEPTEMBRA — THURSDAY, SEPTEMBER, 13, 1923. LETO (VOL.) IX

Misteriozni umor odkrit.

UMOR, KI SE JE IZVRŠIL PRED TREMI LETI BLIZU CHICAGO NAD MR. HOWARDOM B. RHODES POJASNEN PO MORILCU SAMEM. — BANDIT JE IZPOVEDAL DETEKTIVOM, KAKO JE IZVRŠIL UMOR. — NJEGOV SOMORILEC JE ŽE OBEŠEN. — KAJ BODO Z MORILCEM NAREDILI BO DOLOČILA SODNIJA.

Chicago. — Včeraj je izpovedal John E. Hale ubegli kaznjene pred načelnikom čikaških detektivov Michael Hugheson, da je on umoril pred tremi leti znanega bogatega trgovca Howard B. Rhodesa. Opisal je umor detektivskemu načelniku ravno tako, kot ga je izpovedala Mrs. Jacobson, ki se je peljala istočasno v avtomobilu skupaj z Howard B. Rhodesom.

John E. Hale je bil zaprt v Jolietu do zadnjega marca tega leta. Iz ječe je ušel s svojim sokaznjencem s tem, da sta z verigo, katera je držala oba skupaj potolkla paznika do nezvesti in tako ušla iz ječe. Obsojen je bil v ječo za 10 let. Pred par dnevi so ga čikaški detektivji zopet ujeli. Pri zaslišanju je pripovedoval detektivskemu načelniku Hughesu mnoge zločine, ki jih je izvršil. Kar na enkrat na to pa pove še umor, ki ga je izvršil nad H. B. Rhodesom pred tremi leti. Rekel je:

"Jaz sem sit ječ in kakor sem se povzpeli do hudodelstev, tako naj tudi odneham. Mogoče me boste obesili, pa nič ne de, s tem bo vse končano. Hary moj tovariš je zaslužil svoje plačilo, za kakršnega je bil vedno pripravljen. Tudi mu ni bilo dosti mar zato, kar je dosegel. Dobil je plačilo sam za en umor, čeprav je izvršil tri. Ravno tako sem tudi jaz pripravljen, da sprejemem podobno kazen."

Popisal je vse natančno, kako sta s Harrijem izvršila napad: "Okoli septembra ali avgusta meseca sem stal na vogalu Madison in Paulina ulice, ko se pripelje mimo Harry na avtomobilu. Povabi me na vožnjo in sva se peljala v Lincoln Park. Vprašal me je, če jaz vem za kakega človeka, ki bi rad na lahek način hotel napraviti denar. Jaz sem se mu takoj ponudil in on je hitro preskrbel dva samokresa, s katerimi sva potem iskala svoj plen. Najprej sva napadla moža z malo svotico. Nato sva dobila v Clubs Hall dva moža, katerima sva vzela nekaj denarja, 2 ure in en pint žganja. Tudi neki lunch room sva napadla, toda nisva dobila drugega, kakor nekaj cigar. Potem ravno isti večer se je dogodil umor Rhodesa, o katerem sem vam izpovedal. Ko sva prišla na Peterson street in Western ave. sva videla stati na cesti avto, v katerem sta bila možki in ženska. Harry je takoj videl priliko za napad. Svojo karo je zapeljal en blok vstran in potem sva se vrnila h avtomobilu, da ga napadeva. Jaz stopim na avtomobil, namerim samokres in zahtevam roke v vrz. V istem času je Rhodes nameril svoj samokres in ustrelil. Zadel me ni. Jaz padem doli in se umaknem za avtomobil in odtam zlezem v goščavo poleg streeta. Odtam sem nato štirikrat ustrelil in nato bežal h Harrijevemu avtomobilu. Harry me je tukaj že čakal, dal mi je \$35 on pa je pri držal ure, cigare in žganje. Nobeden ni vedel, da je kdo zadet; potem šele čez par dni sem zvedel v listu za ime Rhodes, in da je ubit. Harry je šel takoj nato v Iowa, mene so pa potem prijeli 26. oktobra 1920. toda Mrs.

TROCKIJ SOVJETSKI DIKTATOR UMORJEN.

Poluradna poročila naznanjajo, da je bil predvčerajšnjim Trockij v Moskvi umorjen. — Poročilo ni utemeljeno.

London. — Časnikarski poročevalci iz Berlina poročajo, da je prišla iz Moskve vest, ki naznanja, da je bil predvčerajšnjim Leon Trockij sovjetski vojni minister in diktator v Rusiji od atentatorja umorjen.

Zanesljivih uradnih poročil o tem še ni, in mogoče, da je ta vest prav tako neutemeljena, kakor je bila že parkrat glede Lenina.

Je pa tudi mogoča, ker Lenin in Trockij sta zadnje čase začela zgubljati vpliv med ruskim masam. Trockij in Lenin sta zadnje čase imela silne vojaške straže okrog sebe. Urad vojnega ministra, kjer je gospodaril Trockij je bil vedno zastražen od bataljona vojakov, tako je pisal neki list še pred nedolгим. Tudi Lenin je silno zastražen od vojsk.

Trockij rodod žid, je bil jako premeten in prekanjen v politiki. Ruske državnike, ki so potožili z boljševiki po revoluciji je znal vleči in jih je imel na svoji strani. Sam komunist in socialist, ki bi mogel biti po tej logiki proti militarizmu, je vplel v Rusiji zopet najhujše vrste militarizem. Vojaki morajo na Ruskem sedaj služiti vojske po 5 in 6 let.

Sovjetski državni ustroj je držal skupaj z militarizmom. Večkrat se je čulo o kakih nemirih, katere se je pa vse zatrl v krvi še predno so dosegli kak rezultat. Pri vladanju je bil Trockij pravi krvnik. Poznal ni nobenega usmiljenja. Milijone Rusov je padlo pod njegovim vojaškim režimom. Glavni voditelj vsega terorja je bil Trockij. Ako je torej resnica, da jevpodlegel smrti, je pričakovati v Rusiji, v kratkem prevratov; kajti takega ne bo več, da bi znal delati s silo mir med nezadovoljnimi državljani.

SVETOVNI REKORD.

Amerikanski aviatik, pri vojaškem oddelku, poročnik Lauderson, je napravil 216 milj na uro, kar gotovo pomeni velik napredek ameriške vojaške aviatike.

Jacobson, ki je bila za pričo, ni mogla izreči, da sem bil jaz napadalec. Tako sem bil izpuščen.

S prvega, ko je tako v naglici se izpovedaval zločin mu detektivji niso hoteli verjeti, toda, ko pa so šli in preiskali častnike-iztistega časa in dobili v njih vse natančno tako opisano, kakor je izpovedal, so videli, da se je John E. Hale odkritosrčno izpovedal in, da je on pravi ubijalec trgovca B. Rhodesa. Bil je odveden v jetnišnico, kjer bo čakal končne obsodbe za zločin, ki ga je izvršil.

AMERIŠKE VESTI.

— Washington. — Voditelji Rdečega križa so se izrazili, da bo v kratkem nabrano \$5,000.00 za vpomoč Japonske. Ko so se člani Rdečega križa danes sešli k seji, jim je bilo naznanjeno, da je na več krajih izbruhnila mrzlica, in da veliko ljudstvo trpi vsled pomankanje hrane in nezadostnih hiš. Denar se bo poslal takoj, da se vsaj nekoliko opomore nesrečnikom.

— Washington. — Uradno poročajo, da bo preteklo več kot pet let, da vpostavijo podlago za razdrthi mest. Uničeni so najbolj obljubeni kraji Japonske. Potrebne bi bilo čez 2 milijona dolarjev, da se vsaj nekoliko popravijo razrušeni kraji.

— Whiting, Indiana. — Vzgalgo se je veliko skladišče olja in gazolina Standard Oil Co. Zgorelo je 40,000 sodov olja in 2,000.000 galonov gazolina. Škoda je velika.

— Chicago. — Dva tisoč železničarjev nadulnice železnice bo zastavkalo v Chicagi, ako se njim ne poviša plača za trideset dotedajnih plač. Samuel P. Luzo, voditelj njihove unije bo konferiral te dni z mestnim županom glede tega.

— Oklahoma City, Okla. — Guverner države Oklahoma je izdal oglas, v katerem prepoveduje, da bi Kukulksklani prigrjali parade ali seje z maskiranimi obrazi. Še posebno izjavo je poslal guverner šerifu Stephens okraja, da prepove napovedano parado za jutri v mestu Bristow.

— Belleville, Ill. — Neki Walter C. Cochran se je opil. Doma je razsajal in je usodno obstrelil svojo ženo in staro mater.

Ko ga je policija iskala, se ji je zoperstavil in tudi nevarno obstrelil dva policaja. Ukrotili so ga šele z bombami napolnjenimi s plinom.

— Chicago. — Ko sta se več ur pripravila zaradi otrok Louis Koziol in Stanley Wolinski, je Wolinski ustrelil Koziola pred njegovo mesnico 5126 N. Latrobe Ave. Wolinski je bil aretiran Koziol pa odpeljan v bolnišnico.

— St. Louis, Mo. — Pod predsedstvom Hugh K. Wagner se je ustanovil "Coolidge for President club". Wagner je vložil prošnjo na okrožno sodnijo, da se uradno pripozna novi klub.

— Long Beach, N. Y. — Jean Louis Louvelt sin imenitne pariške družine je utonil pri neopredvidnem plavanju. Bil je gost francoskega generala Niot, ki se nahaja na počitnicah v tem mestu.

— Washington. — Prezident Coolidge in senator Spencer, republikanec, sta zapustila prav zgodaj Belo hišo, že o pol sedmih in se peljala v Chevy Chase country klub, kjer sta imela dolgo posvetovanje. Časnikarski poročevalci namigujejo, da sta razpravljala o načrtih za volilno kampanjo republikanske stranke.

— Council Bluffs, Ia. — Zdravstvene oblasti poročajo iz teh krajev, da se je tukaj razširila neka otroška otrplost, ki je silno nevarna bolezen. Bolezen se razširja in zaznamovanih je že nad 20 slučajev. Zdravniki so izdali proglas, da starši morajo takoj naznaniti mestni oblasti vsak najmanjši pojav te nevarne bolezni.

ŠIRITE LIST EDINOST

JUGOSLOVANSKE NOVICE

Finančni minister o stanju žetve.

Belgrad. — Danes popoldne je sprejel finančni minister Stojanović zastopnike časopisja in jim dal uradne informacije o stanju žetve. Stanje žetve je po uradnih podatkih jako dobro. Tako da bo mogoče izvoziti okrog 30.000 vagonov pšenice. Tudi izvoz ostalih poljskih pridelkov obeta biti zelo ugoden, tako da računa finančno ministertvo z izkupičkom 1 milijarde dinarjev v tujih valutah za prodano blago. Narodna banka je dovolila izvoznikom novih kreditov v znesku 150 milijonov dinarjev. Kar se tiče sedanjega padca dinarja na borzi, ga je pripisovati inozemskim vplivom, zlasti ustavitvi reparacijskih dobav iz Nemčije.

Koliko živine smo prejeli iz Nemčije.

Na račun reparacij smo prejeli konj iz Nemčije 1. 1922. in sicer v juniju 205 glav, v juliju 2116 glav, v avgustu 1840 glav, v septembru 908, v oktobru 539 glav, v novembru 692, v decembru 929 glav, v januarju 1923 693 glav, v februarju nič, v marcu 1743 glav, v aprilu 259 glav. Vsega skupaj do konca julija 9224 glav.

Pod vlak se je vrgel
na Gobovcih pri Sevnici 18. avgusta zgodaj jutraj neki mož. Kakor je razvidno iz listin, katere so našli v poleg ležečem suknjiču, se piše Filip Bobek rodom iz Pilaštaja. Poleg njega je ležal klobuk, palica in rožni venec. Zapustil je pismo, v katerem navaja vzroke obupa. Iz slik, katere je imel v žepu, je razvidno, da je bil oče šestero otrok. Star je okrog 50 let. Prepeljal iso ga v mrtvašnico na pokopališče v Sevnici.

Pasič v Bohinju.
Te dni se je vozaril s svojim avtomobilom mimo Bohinske Bistrice v smeri proti Bohinskemu jezeru z večjim spremstvom ministrski predsednik Nikola Pašić. Kaj je sivi Pasič iskal po tej okolici ni znano!

Smrtna kosa.
V Novem mestu je te dni preminula blaga in dobroznana gospa Ana Pauser. — Na Golniku na Gorenjskem je umrla rodbinica Cvahtelja hčerka Noela 7 mesecev stara. — V Ljubljani je umrla ga. Antonija Schrey odvetnikova vdova v starosti 81 let. — V Celju je utonil pri kopanju praktikant trvdke s steklom Neuman rodom iz Banata. Zadel ga je kap. — V Ljubljani v Tobačni ulici so našli mrtvega Franca Poje iz Podlipoglava, ki je stanoval na Tržaški cesti. Zdravniki so dognali, da ga je zadela kap. — V Mokronogu je umrl g. Milan Šašeljev posestnik in gostilničar. — V Žireh je umrla dobroznana ga. Marija Kopač. — V Ljubljani je nadalje preminula ga. Marija Bolte in ga. Marija Huber poštarica v poklju. Blag jim spomin!

Izgon.

Ker je brez dovoljenja pristojnega policijskega ravnatelja nabiral po mestu Ljubljani "kapetan potopljenega broda" prispevke za potopljeno jadralnico, je bil, čeprav je imel drugače od dalmatinskih oblasti primerne dokumente, kaznovan s primerno globo in so ga odpravili iz Ljubljane.

Italija anektira Reko.

ITALIJA BO IZDALA URADNO PROKLAMACIJO TER KOM ENEGA TEDNA ZA ANEKSIJO REKE. — OD KLANJA VSAKO POSREDOVANJE OD KAKE DRUGE STRANI GLEDE REKE. — HOČE REŠITI TO VPRAŠANJE DIREKTNO Z JUGOSLAVIJO. — ANGLIJA BREZUSPEŠNA. FRANCIJA SPLETKARI Z MUSSOLINIJEV.

Pariz. — Iz zanesljivih virov virov so danes dobili pariški časnikarski poročevalci novico, da namerava Italija okoli 15. septembra uradno razglasiti aneksijo Reke. Jugoslovanska vlada, baje pričakuje slične italijanske odredbe in ničesar gotovega se še ne ve, kaj bo glede te zadeve storila. Iz italijanskih krogov se širijo vesti, da se Jugoslavija ne bo postavila resno proti taki odredbi. Od drugih strani, zlasti iz legacije češkega zastopništva pa se namiguje, da Jugoslavija ne bo take odredbe tako hladno sprejela, ampak, da znajo nastati radi tega še resne posledice med obema državama.

Italija je včeraj ponovila po svojem zastopniku v Parizu, da ona ne mara nikakega posredovanja od kake druge strani pri rešitvi reškega vprašanja. Rešila bo to zadevo direktno z Jugoslavijo njenim potom, ali s silo, je dostavil italijanski zastopnik.

Najbolj prevarano se čuti te dni Anglija, katero je Francija takorekoč naravnost za nos potegnila. Francija je vedno bila za ligo narodov, da mora slednja imeti vrhovno besedo pri vsakem sporu med državami, a sedaj se je čez noč spremenila in koketira z italijanskim črnosrajčnikom Mussolinijem. Anglija je zahtevala, da se grški spor reši potom lige narodov, a Francija je na tihoma šuntala Italijo naj ne dovoli v to. Tudi glede reškega vprašanja neki podpira Italijo kot se čuje iz poluradnih poročil. Tista lepa Francija, ki so jo Jugoslovani ves čas imenovali rešiteljico, jim je sedaj fige pokazala in šla je na Italijansko stran vsled svojih interesov. Zato tudi Italijan tako razposajeno skače in grozi z vojsko. Vidi se namreč, da je zadaj pomoč.

Italija bo anektirala Reko in Jugoslavija bo zopet žalostno gledala, ko ji bo Italijan odrezal drugi kos njenega telesa. Nihče ji ne bo pomagal ne liga narodovne nič. To vse kaže, kako neumno je bilo od jugoslovanskih vladnih zastopnikov se toliko zanašati na Francijo; bolje bi bilo, da bi se ozrli po svojih bratih Bulgarjih, se z njimi zvezali, ljudem dali pravice, in bi se tako razvili v močno samostojno državo; ki bi bila v takih slučajih kot sedaj v stanu braniti svoje ime. Tako pa ne more drugega, kakor s žalostjo čakati na svojo usodo.

VELIKA NESREČA NA MORJU.

Santa Barbara, Cal. — Poročajo, da sedem ameriških bojnih ladij se je napotilo iz St. Francisco na San Diego otok. Bila je velika megla in pripovedujejo, da to je bil največji vzrok, da je zavozilo vseh sedem rusilcev na obrežne skale. Vse ladje so obsedele na pečinah, in dve sti si že potopili. Tudi o drugih nimajo upanja, da bi jih rešili. Pri tem je zgubilo tudi 23 mož posadke svoje življenje. Po brežičnem brzozjavu so dosegli, da so dobili hitro pomoč in so tako ostalo moštvo rešili.

UMOR V MEADOW LANDS PRIHAJA NA DAN.

Rojak Blažič osumljen in prijet po detektivih. — Umor se je moral izvršiti bržkone radi ljubosumnosti.

Meadow Lands, Pa. — (Izvirno poročilo). — Umor, ki se je izvršil v noči med nedeljo in ponedeljkom t. j. med 2. in 3. septembrom prihaja čezdalje v jasnejši luči na dan. Že takoj ob času nesreče se je slutilo, kdo bi bil streljal na pokojnega Paul Bizjaka. Takojšnji beg gotove osebe je pričel dovolj jasno, da je morala biti v zvezi z nesrečnim dogotkom v naši naselbini.

Detektivji so šli na delo. Rojak Jožef Blažič je bil prijet in je sedaj pod ključem kot osumljen, da je on streljal na Paul Bizjaka doma iz Hrašč pri Postojni, dne 2. septembra.

Po govoricah prisotnežev se je to zgodilo bržkone vsled ljubosumnosti. Paul Bizjak je baje plesal z Blažičevo ženo, nakar se je moralo začeti dvigati ljubosumje. Šel je ven iz hiše, po kaj ni znano (morda h potrebi), ko pride nazaj proti hiši je počil strel od hišnih vrat doli, tako znamenja kažejo, da je morilec streljal iz porca pri hiši. Vs pričujoči so ostali na licu mesta, le Jožef Blažič je bežal.

Kmalu zatem, kakor že poročano, je dospel zdravnik dr. Wilson, ki je takoj pri prihodu proglasil Paul Bizjaka za mrtvega in poklical na lice mesta policijo. Policija je vzela slučaj v roke. Posebni detektivji so se podali na zasledovanje in Jožef Blažič je bil prijet na neki farmi. Takoj je bil odveden v preiskovalni zapor, kjer bo pravica iskala pravega morilca.

Prijeti Jožef Blažič po domače Sila je doma iz Londola pri Postojni. Star je 50 let oženjen in ima sedem otrok.

Naročnik.

— Alaska. — Pri reki Toklat, 60 milj od železnice, ki gre skozi Alasko, so dobili večje množine zlata med peskom, ki ga prinaša reka s seboj.

DENARNE POSILJATVE.

Včerajšnje cene so bile jugoslovanskim dinarjem:

100	— Din.		\$ 1.50
500	— Din.		\$ 6.25
1000	— Din.		\$ 12.10
2500	— Din.		\$ 29.50
5000	— Din.		\$ 58.00

Za italijanske lire:

50	— Lir		\$ 2.75
100	— Lir		\$ 5.25
500	— Lir		\$ 24.00
1000	— Lir		\$ 47.00

Pri večjih svotah, ki presegajo 1 tisoč Din. ali 2 tisoč Lir, damo še poseben popust. Predno pošljete denar črez druge trvdke se spomnite na naše podjetje, ki bo Vam poslalo Val denar v stari kraj ceneje in hitreje, kakor kje drugje. Naše cene so vedno najnižje!

Vse pošiljave naslavljajte na: SANČNI ODDELEK EDINOST 149 W. 2nd St. Chicago, I.

EDINOST

(UNITY.)

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday Thursday and Saturday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Company

1849 West 22nd Street,

CHICAGO, ILL.

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo

Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Združene Države za celo leto	\$3.00
"	Za Združene Države za pol leta	\$1.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$3.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$1.75
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$3.00
"	For United States for half year	\$1.50
"	For Chicago, Canada and Europe per year..	\$3.50
"	Chicago, Canada and Europe for half year..	\$1.75

ŠTEVILKA POLEG VAŠEGA NASLOVA ZNAČI DO KDAJ JE PLAČAN LIST.

Dopisi za torkovo številko morajo biti v uredništvu najkasneje do 12. ure dopoldne v soboto, za četrtno številko do 12. ure ure dopoldne v torek in za sobotno številko do 12. ure v četrtek dopoldne.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Sovjetska Rusija se vara.

V zadnjem času se sovjetska Rusija trudi in propagira znatraj in izven države, da si pridobi priznanje pred svetom. Vsako najmanjšo dobro izjavo kakega visokega Amerikanca ali Angleža glede Rusije sprejmejo, jo povečajo in izjavljajo v svojih časopisih, bodisi v državi ali zunaj. Tudi v Ameriki neko glasilo "Sovjet Russia Pictorial" je v zadnji številki prineslo veliko dobrega, ki ga vidijo nekateri ameriški politiki v Rusiji. Vse to pišejo z namenom, da mogoče najbolj navdušijo svet za Rusijo in da na ta način najlažje dobijo priznanje od drugih vlad. Toda le tisti politiki in trgovci hvalijo Rusijo in jo priporočajo svojim vladam, da bi jo pripoznale, kateri si hočejo pridobiti dobro ime v Rusiji, toda večina od teh, ki se vračajo domov, poročajo o silno slabih gospodarskih razmerah.

Čičerin, vodja zunanje politike v Rusiji vidi ravno sedaj čas, da si ruska vlada prizadeva najbolj, da si izvojuje priznanje. Rusko vladno časopisje piše na dolgo in široko, kako in kakaj jo je že pripoznalo 15 držav, ali vsaj hoče priznati vse, da so jo le zato pripoznale, ker vidijo v Rusiji zopet red in mir in gospodarsko izboljšanje. Tudi v Washingtonu, v Parizu, Tokio in v drugih podobnih krajih, ki se še vedno obotavljajo, vidijo to in gotovo bi se tudi oni takoj zgani, ako bi videli, da bi te zveze prinesle njim kaj koristnega. Sicer so Nemčija, Anglija in Italija stopile v trgovsko zvezo, napravili so velike pogodbe, dobile so tudi koncesije od sovjetske vlade, toda vse to je še na papirju; če bo kaj sadu iz teh izdanih koncesij, je drugo vprašanje. Sicer nekateri nemški, angleški in italijanski kapitalisti še le upajo, da bo mogoče, kaj čez čas za napraviti.

Toda Amerika in Francija ne verjamejo, da bi se moglo kaj dobiti od Rusije pod sovjetskim režimom in za to so njima ne mudi nič, da bi pripoznale Rusijo. Vprašanje za diplomatično priznanje sovjetske vlade je v prvi vrsti gospodarsko, finančno in moralno. Dokler pa bosta g. Hughes in Poincaré govorila vedno o morali, kadar govorita o sovjetski vladi, bo vse zastoj za pripoznanje. Diplomati po navadi vedno pretresavajo moralne fraze, dokler ne vidijo nič tega, odkar bi oni imeli kaj koristni. Ko bodo pa ti diplomati videli, da v Rusiji kaže, tedaj bodo napravili lepe obraze in ne bodo nič več govorili o morali. Dokler se pa še vedno govori o tej morali, iz tega lahko povzamemo, da so v Rusiji pod to vladno gospodarske razmere v slabem položaju. Toliko časa pa, dokler bodo take razmere v Rusiji se Čičerin brezvspešno trudi, da bi dobil priznanje od strani Amerike; kajti diplomatično pripoznanje ni predpogoj za trgovske zveze z Ameriko, ampak pripoznanje bo šele posledica iz dobrih ameriško-ruskih trgovskih zvez.

Od vseh tistih, ki so dobili koncesije so nekatere nemške in angleške firme, ki so prodale ruski vladi nekaj materiala za železnice in kemikalij in tudi ti niso še obogateli. Koncesije je sicer silno lahko dobiti od strani Rusije, toda v sedanjih razmerah je nemogoče, da bi s temi koncesijami kaj dosegli; kajti velik del dobička Rusija zahteva za se. Čičerin se silno moti torej, če misli, da bi pripoznanje Amerike in Francije prineslo kako srečo. Rusijo je namreč pripoznalo 15 držav, toda ni pa rečeno, da se je s tem rusko stanje kaj izboljšalo. Rusija je danes zavisna le na pridelek žita. Če je žetev dobra, potem je domovina rešena, če pa ne, potem je pa velika nevarnost pred lakotjo, kakršna je že bila pred leti. Industriji pa pod takim vodstvom ni mogoče uspevati; kajti, če ni pri industriji osebnih interesov, potem je v državi velika industrija popolnoma nemogoča. Toda boljševiška doktrina tega ne more videti in zato se Čičerin zamanj trudi, da bi bilo bolje. Ko bodo Amerikanci svoj kapital dobili z Rusije, takrat šele jo bodo pripoznali in ne prej. Zato je tudi agitiranje Čičerinovo tu v Ameriki brezpomembno toliko časa, dokler se ne bo ameriški kapital prosto razvijal v Rusiji.

UMOR.

Chicago. — Neki Inžiner Wm. E. Ryan doma iz Florence, Mass. je bil ubit sinoči v hotelu Dearborn. Vendar hišni zdravnik, ki ga je preiskal je določil, da najbrže, da je smrt povzročena vsled prevelikega zavzjetja žganja. Toda detektivi so določili, da je bil žep raztrgan in da je imel več nožnih udarcev na glavi in da so ga gotovo lopovi napadli in mu vzeli žganje.

DRŽAVA URUGUAY PRIZANESLA FRANCIJI.

Montevideo, Uruguay. — Poročajo, da določitev, po kateri bi morali plačati Francozi že to le-

to 15.000.000 zlatih pesav urugvajski državi v južni Ameriki, se jih je usmili in jim podaljšala rok za dve leti. Dolg traja že od vojne časa, ko so Francozom pomagali z municijo in z drugimi potrebnimi stvarmi. Tudi Francija ni tako mogočna, kakor se kaže. Dolga ima ravno toliko, kot druge države v Evropi.

POTRES V INDIJI.

Calcuta, Indija. — Včeraj se je pojavil v tej okolici močan potresni sunek, ki je trajal par minut. Materialne škode potresni povzročil. Povzročil pa je med prebivalstvom silni strah.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

New York, N. Y.

Vsako leto je naraščajoče število naših letoviščarjev. Vsak, kdor le more, zapusti za nekaj tednov New York, da se umakne vročini in se v sveži naravi odpočije od napornega dela pri slavniki obrti, kjer je večina naših mož in žensk zaposlenih. Gredo na deželo k svojim znancom in prijateljem, kjer morejo dobiti pripravljen prostor za odidih, da se pokrepčajo za nadaljnje delo. Za marsikoga je to nujno potrebno, ker tako oslabi od težkega dela, da bi sicer podlegel in šel prezgodaj v krtno deželo, ko bi si ne privoščil vsaj kratkega odmora v prosti naravi. Za vsakega pa, če že ni neobhodno potrebno, je pa silno koristno, da zapusti veliko mesto in je zamenja z mirnim in zdravim krajem na deželi. Koliko lažje opravlja potem vsak svoje delo, koliko odporne sile si pridobi proti raznim boleznim, katerim bi bržkone podlegel, ako bi se ne bil v poletnem času okrepil na duši in telesu v zdravi naravi.

V večjem številu so bili naši rojaki že lani in zlasti letos v bližini glavnega mesta Dover, države New Jersey. Tam je naš podjetni rojak Mr. John Podboršek s svojo družino in bratom Jožefom na krasni farmi, ki jo je kupil pred par leti. Ta kraj je jako prijeten in zdrav, dobre pol ure od mesta Dover in leži na hribu devet sto čevljev nad morjem. Za naše rojake zelo pripraven, ker ni predaleč iz New Yorka. Na tej farmi je omenjeni naš rojak že lani, posebno pa še letos priredil prav udobno za Slovence. In kako jim ugaja to letovišče, kaže njih število, ki se je zlasti to leto zelo pomnožilo, da je bilo od 30 do 35 rojakov naenkrat skupaj na počitnicah. Zlasti jim ugaja domača kuhinja, kopališče in jako zmerena cena deset dolarjev na teden. To je v resnici velika dobrota za njurjorške Slovence, ki imajo tako blizu in ugodno svoje letovišče. Ni dvoma, da bo vsako leto napredovalo, ker je gospodar tako podjeten in toliko dela, da bi v vsakem oziru zadovoljil svoje rojake.

Drugo slovensko letovišče je pa to leto otvoril Mr. Avgust Jakopič in sicer v Raquette, N. Y. Na visokih Adirondacks gorah je namreč polno gorskih jezer, posebno je veliko Raquette Lake, po njem vozijo celo parniki. Ob tem jezeru je Camp Deerhurst, prav udobno prirejen letovišče: dve hiši z osem velikimi tendami. Letos je bilo pet slovenskih letoviščarjev tam, drugi so bili Amerikanci: deset dijakov in nekaj družin iz New Yorka. Krasno je bivati ob tem gorskem jezeru pri slovenskem gospodarju. Tudi to letovišče bo vrlo napredovalo, ker je pod vzornim vodstvom.

Večina naših letoviščarjev se je zadovoljna in pokrepana povrnila v New York na delo, ostali pridejo v kratkem. Nobenemu ni žal, da je prebil nekaj tednov na deželi in gotovo se bo zopet drugo leto povrnil na svoj priljubljeni kraji na svoje letovišče.

Zdaj pa na društveno delo za izobrazbo in pošteno razvedrilo! Za to sezono imamo že pripravljene naslednje izvirne prireditve: Tretjo nedeljo meseca septembra to je 16. sept. bo svirala "Slovenska godba" pri službi božji od devetih in polpodne po večernih otvori ista "Družinski večer", katerega priredi dr. Kršćanski Mater. Letos bode nekaj posebnega pri tem družinskem večeru, omenim samo to, da bo vsakemu žal, ki ne bo navzoč. Torej Matere bodo prve, one bodo otvorile letošnjo zimsko sezono, prav po ameriškem reku: Ladies first.

Druga prireditev bo igra "Ženitev", katero vprižori dr. Najsvetejšega Imena v nedeljo 30.

sept. Dr. sv. Frančiška ima svojo prireditev dne 7. okt. in 21. okt. bo obhajala naša "Slovenska godba" svojo desetletnico obstanka. "Domovina" bo imela svojo prireditev v nedeljo 4. novembra. Nedelja 11. nov. je določena za 40-urno pobožnost v naši župnijski cerkvi.

Marijina družba pride na vrsto s svojo prireditvijo v nedeljo 25. nov. Za svoj glavni praznik Marijinega Brezmadežnega Spočetja se pripravi s tridnevno kalor je navada vsako leto. Dr. Najsv. Imena pa sklene leto s prireditvijo na Silvestrov večer. Do konca tega leta je s tem določeno delo na društvenem polju, sedaj pa čvrsto na delo z združenimi močmi in dober vspeh je zagotovljen.

Rev. Benigen F. Snaj O.F.M. župnik.

Waukegan, Ill.

G. urednik: — Naročniku iz North Chicago se čudno zdi, da se nič ne oglašim v listih. Da mu strežem, zapišem tu par vrstic.

Naročnik se pritožuje, da so iz naše naselbine dopisi redki. Da, to je resnica, redki so dopisi, zelo redki iz naše naselbine, a vendar je tu novica, ki bi zelo zanimala širšo slovensko javnost. Vsaki teden bi morala naselbina kot je naša, dati tudi nekoliko glasu od sebe, a mi lepo mirno in tiho molčimo. Rojaki na noge! Primate za pero in napišite novice, naj tudi drugi svet izve, da tu ne spimo. Nikar se ne zanašajte na druge rekoč: E, bo že on poročal. (Kdo, tega še sam neve). Ampak takoj primate za pero in napišite.

Ker je naročnik omenil igro "Turški križ" naznanjam, da se bo to igro zopet igralo v nedeljo 16. sept. ob pol osmih zvečer. Uljudno ste vabljeni vsi, da se te igre udeležite, ker bo več novih prizorov, da bo tudi smeha dovolj. Zato opozarjam vse one, ki so se udeležili igre predzadnjo nedeljo, da se je zopet udeležite, ker bo mnogo sprememb, ne sicer v bistvu ali jedru, igre. Da vam ne bo pozneje žal, se udeležite te igre v nedeljo zvečer 16. sept. v Svetetovi dvorani.

V nedeljo zvečer 23. sept. pa ne bomo nič jokali. Ta večer namreč priredi Slov. Dram. Klub, pod vodstvom vseh kat. društev krasno burko "Kramar pri zvitem rogu". To vam bo smeha. Ali pa veste zakaj se bo rabil prebitek te veselice?! To bo za nekaj, (oh že sedaj težko sline požiram) nenavednega, a prepotrebne za naselbino kot je naša. Ves čisti prebitek te prireditve bo, da se nakupi potrebno namizno orodje, kot krozniki vilice noži sklede, čaše in drugo ropotijo, kar k temu spada. Toraj na noge in v dvorano 23. sept., niti eden zaveden rojak ali rojakinja ne sme ta večer doma ostati.

— Pa še nekaj g. urednik: Tega pa tudi vi nesmete zamuditi. V soboto zvečer 15. sept. točno ob 8. uri priredi Slov. Dramatični Klub, domačo zabavo. Na to zabavo so vabljeni vsi prijatelji ter sodrujenci Slov. Dram. Kluba.

Vstopnina na to zabavo je prosta, (otroci le v spremstvu staršev). Posebna vabila se ne bodo razposlala, ampak vsakdo je vabljen, (in je njegova dolžnost) da se udeleži. Vendar bi prosili, da se ako le mogoče vsak prijavi pri odboru kluba, ali pri Mr. John Zalarju, Mr. Jos. Drašlerju, Mr. Frank Opekatu, ali pri Mr. Frank Svetetu. Priglasil naj se vsak, kdor se misli udeležiti te zabave, če le mogoče, do četrta zvečer ali v petek zjutraj, da se ve klub primerne temu ravnam. Nekeč so naš župnik Rev. F. J. Azbe rekli, da so naša dekleta tako izvrstne kuharice, da se jim še celo voda v loncu prismoji. In sedaj hočejo one pokazati, pa ne prismoje-

no vodo, ampak marsikaj drugega, dobrega, okusnega, žmahnega, pa nič prismojenega. Zato le pridite vsi in se prepričajte, na kateri strani je resnica.

Upam, da sem s temi vrsticami zadovoljil naročnika iz North Chicago, ter mu v prihodnje to le povem: Vem in vidim, da imate zmožnosti in sposobnosti, zato le dobro voljo, i napiši v list vsaki teden, vse novice, ki se zgodijo v naši naselbini, pa ne samo ti, imamo veliko mož, fantov in žena, ki so sposobni za dopise, novice pisati, ako le hočejo, le dobro voljo je treba, pa bo šlo. Čim več dopisov bo, tem bolje! Nikdar in nikoli se ni treba na druge zanašati čes: bo že oni poročal. Usedi se in napiši takoj. To naj bo geslo vsem!

Matija Ivanetič.

Chicago, Ill.

Zadnjo nedeljo je imelo društvo Najsvetejšega Imena svoje četrtno skupno sv. obhajilo, pri katerem je velika skupina mož in fantov pristopilo k mizi Gospodovi. Lep vtis je naredilo na vse navzoče, ko so moške in fantje korakali pred altar.

Še lepše pa je bilo zvečer pri sprejemu v cerkvi pri večerni pobožnosti. Šestnajst mož in članov je bilo sprejetih po cerkvenih obredih v to prelepo društvo Najsv. Imena. Ni veliko število, a na enkrat jih pridobiti toliko za društvo Najsv. Imena je nekaj, ki je vredno vpoštevanja.

V današnji dobi, ko moške in fantje ne vedo vsled vednega beganja protiverskega in svigašvargarskega časopisja, katero pot bi ubrali, zagledali kar na enkrat 16 mož in fantov korakati pred altar in se pridružiti Kristusovi armadi je vredno občudovanja in čestitanja!

Svet se počasi prebuja. Počasi a sigurno spregleduje, kako je varan od nasprotne strani, zato se pa naše vrste množe od dne do dne in se šo bodo.

Članom dr. Najsv. Imena pa priporočamo, da pridno agitirajo med svojimi prijatelji in znanjci za dr. Najsv. Imena. Naše geslo mora biti: ne bomo mirovali prej, dokler ne bo v tem društvu zadnji slovenski mož in fant naše slovenske naselbine v Chicago!

— Obiskali so nas te dni gostje iz Ely, Minn. Pripeljali so se iz daljnega severa v avtomobilu Mr. in Mrs. Tony Slogar, Mrs. Jos. Slogar in še dva druga. Ob tej priliki so si ogledali našo naselbino, chicaško klavnico in več drugih zanimivih podjetij v chicaškem mestu.

— Ta teden je v naši naselbini "carnival", ali po naše se menj. Vsak večer ljudje lovijo srečo okoli štantov. Vsak se ponavadi prepriča, da ima sreča polke rep, in da se ne pusti vsakemu prijati.

— Srečo pri "carnival" je imel zadnjo nedeljo naš Mr. Fr. Banich. Dobil je tri race, ki jih je pa že obsodil na smrt iz vzroka, ker on ljubi race in se z njimi rad masti!

— Cenjene rojake v naselbini in okolici prosimo, da naj ham blagovolijo sporočiti, kadar se v njih krogih ali bližini zgodi kaka zanimiva novica in bi radi, da bi prišla v list. Sporočite nam o taki priliki novico osebno ali telefonično. Mi vsikdar radi objavimo vsako lokalno vest, ako jo le zvemo pravočasno.

V trgovino nekega grocerista je prišla mala deklica. Grocerist je dobrohotno vpraša: "No deklica mala, kaj bom pa tebi dobrega dal?"

Deklica: "Mama so me poslali, da mi dajte za en dolar drobiža."

Grocerist: "Allright!" (In ji našteje drobiž.)

Deklica: "Dolar bodo pa dali mama jutri, pravi, da danes nimajo nobenega."

* * *

Nekoč so vprašali nekega grbca: "Kaj bi ti bilo ljubše: da bi bil tvoj hrbet raven, ali da bi bil hrbti drugih tako krivi kot tvoj?"

Odgovoril je: "Želel bi, da bi imeli tudi drugi ljudje grbe; potem bi jih ne gledali s takimi očmi, kakor sedaj oni mene."

Zvonko je še ne dolgo tega zapisal v neki svoji oceni: "Duhovnikov na svetu sploh treba ni!"

Jaz bi le rad vedel, če je Zvonkova potreba. Morda bi se svet podrli, ako bi sedanja doba Zvonkova ne imela. Seveda bi se! Kdo bi potem pobiral naročnino z razne liste in se z nabranim denarjem po francosko poslavljali? Kdo bi se potem zastojal pri revnih družinah po Pennsylvaniji? Kdo bi se potem okoli rojakov denar izposojeval na francoski način? Kdo pravim, bi vse te dobrodelne akcije vršil med Slovenci v Ameriki??? Ga nimate pod solncem, da bi te dobrodelne akcije vršil med nami!

* * *

Resnici na ljubi, bi pa socialisti še časovnih mer ne imeli, tudi imen bi ne imeli, in ti "prosvitljenci" bi se niti ne poznali med seboj, ko bi jim v tem oziru ne pomagala iz sličnih zagat cerkvena kultura. Če bi se bili socialisti morali ozirati na svojo kulturo, bi znali posnemati edino šimpanze na drevesih, in prav gotovo bi ne napredovali nikdar tako daleč, da bi nosili "knofe" pri hlačah!

Prispevano.

Ko hočejo naši slovenski delavski (?) voditelji in preganjanci teme pokazati ničevost verskih komedij in pa svojo prednost pred zaslepljenimi kar se tiče izobrazbe, vedno odločno povdarjajo v njih časopisju, da so naprednega mišljenja. Isto napredno mišljenje prodajajo za denar in tisti del našega naroda, ki ga kupuje ima seveda samo obsebi razumno potem tudi napredno mišljenje. Zlomke je le, da se iz tega naprednega mišljenja noče izleči piščanec, pa naj ga še tako vali koklja socializma in ateizma. Sem pa tja postane naš človek, ki je to jajce kupil nepotrpežljiv, preišče ga in najde, da vsebuje le takozvani "vacuum", ali po naše rečeno "nič". Od naprednega mišljenja takega, kakoršnega se oznanjuje po naših "delavskih" listih ne bo naš človek prišel do boljšega kruha. Kar delavec potrebuje ni tako napredno mišljenje, ampak pošteno delavsko organizacijo oz. unijo obsegajočo ne samo izučeno, ampak tudi neizučeno oz. vse delavce.

* * *

V listu Edinost ste večkrat dokazali že, da se naši nasprotniki kaj radi oblečejo v ovčjo obleko. Včasih zgleda celo tako, kot da bi hoteli razlagati celo katekizem in božje zapovedi. Ako tudi naslednje zgleda tako, naj si vsak čitatelj sam napravi sodbo. Pisal je nek tak list (Imena na razpolago) to le: "Delavci vstanite! Mi bi želeli videti ta prvi dan majnika tako rdečega, kakor je bil zasanjan potom prvih internacionalcev in, da bi mogli sukati med nami mesto peresa... Mi želimo, da bi bili mi proletarci zmožni zasadiati rdečo zastavo na vse buržoazne postojanke in reči po storjenem delu: "To je revolucija, katera je prenovila svet!"

Križ in meč rastoča v svoji predrznosti in moči bosta udarila po nas in nas za vedno podjarmila v večjo sramoto. Vzemite dvoboj, oh proletarci! Nikdar ni bilo boljšega momenta za nas, da se pripravimo za vojsko razrednikov in porušitev prestolov in altarjev. Mi se moramo naučiti, kako sovražiti — sovražiti Boga v kojega imenu izjemajo iz nas našo kri.

Sovražiti duhovnike to rak-rano človeštva; sovražiti državo kot prvega velikega tatu med tatovi, sovražiti kapitalizem, kateri je oče države...

In zopet dalje je pisal ta časopis: "Mi moramo hraniti naše življenje do dneva, ko bomo tesno skupaj stali na barikadah in s poetom klical "Ne kruh, ampak kri! Kri in eno uro sladkega maščevanja!"

A. Okoliš.

"MALENKOSTI"

ROMAN V ŠTIRIH DELIH.

Španski spisal p. L. Coloma iz Družbe Jezusove.

Prevedel Paulus.

"O ne, ne! Nisem učiteljica za slikanje . . . Učenka sem, slaba učenka . . ."

Pod njenim rahlim glasom in njeno skromno kretnjo pa se je skrivaj razdražen srd . . .

Currita je bila zadovoljna in je odšla. Nasprotnica je ponižana — tako si je mislila.

Naslednje dni pa so prihajala darila za veselica iz vseh štirih kotov mesta. Currita jih je sprejemala in jih je razpоставljala na ogled po salonih.

Na večere pa se je zbirala v sijajno razsvetljenih sobanah vesela družba mladih dam in caballerov. Po parihi so sedeli okrog skupaj dolge mize, pokrite z bogatim prtom, in so pulili iz volnenih in platnenih cunjic niti, ki bi se rabile pri ovijah za vojne ranjence. Kondesa de Albornoza pa je nadzorovala delo s požrtvovalno nesebičnostjo; tukaj je bodrila s prijaznim smehljajem, tam z besedo, delila je na vse strani tisti ogenj nesebičnega usmiljenja, ki je v nemal njo samo . . .

Najodličnejše osebe iz prestolnice so prihajale, da bi priložile k temu delu usmiljenja svoj delež. — Le dveh je manjkalo: stric Frasquito ni prišel in tudi markiza de Butron ni bilo videti.

O Butronu so pravili, da ga trdovraten nahod drži med štirimi stenami . . . Ali bilo je tudi splošno znano, da se je od zadnjega sestanka sem razmerje med velikim Robinzonom in veleodno senoro nekoliko ohladilo, ker ni hotela sprejeti mesta podpredsednice.

Zato so se vsi začudili, ko je tisto noč naenkrat vstopil kosmati diplomat in se je bližal Curriti z izbranoprijaznim nasmehljajem in s pristrčno vljudnostjo. Currita je v veseljem iznenadenju lahko zakriknila kakor otrok in mu je s svojim naljubejšim glasom klicala:

"Butron! Nič, nič! Lenuhov ne potrebujemo tukaj! Pojdite, boste z menoj pulili niti! Tukaj, pri meni, iz moje cunjice!"

Sedla je z diplomatom v miren kotiček in si je pripravila fino štirioglato cunjico in srebrni krožnik, da bi nanj polagala niti.

Ničesar še ni vedela o Jakobu, in ko je videla vstopiti modrega Butrona, ji je šinila v glavo misel, da ji bo ta morebiti prinesel novice o njem.

Pa tudi Butron ni vedel ničesar. Kar je Currita pričakovala od njega, to je pričakoval on od nje; da izve kaj o Jakobu. Nenadno Jakobov odhod ga je vznemirjal in bal se je, da se skriva za njim spletki, ki bi utegnile uničiti njegove politične načrte. Zato se je napotil h Curriti, da bi zvedel od nje novic.

Pogledala sta se za trenutek, kakor bi hotela drug drugega povabiti, naj začne. Ker spoštovani diplomat ni ničesar zinil, je začela Currita tožiti o svojih domačih skrbih: da je Fernandito zelo bolan, da jo skrbi, kaj bo z njim, da je vedno bolj pozabljiv in da že drugi dan ne ve več, kaj je jedel prejšnji dan; zdravnik da so ga preiskali, pa izjavili, da se mu mehčajo možgani in da ga bo bolezen počasi spravila v grob . . . Skrbi jo . . . Ko bi bila vsaj kakka nagla bolezen in bi ji ga Bog vzel v par tleh . . . Seveda je težko za vdovo, ako mora sama vzgojevati dvoje otrok . . . Pa gledati ga, kako trpi . . . kako umira dan za dnevom . . . brez upa . . .

"In vsak dan je bolj neumen! Verjemite mi, Butron. . . ! Ne pretiravam! Že sem včasih mislila, da bolj ne more biti neumen, pa drugi dan je bil še neumnejši . . . !"

Butron je vzdihnil in jo tolažil:

"Vedno ti še ostane Jakob, zvesti prijatelj, ki ti bo znal svetovati . . . Ti ni pisal?"

Currita je poravnala kupček niti pred seboj in je rekla ravnodušno:

"Da, včeraj sem dobila pismo. Gotovo je Vam že tudi pisal?"

"Ne. Nisem dobil še nobenega pisma. Pa se ne čudim. Pri slovesu mi je rekel, da mi ne bo pisal, dokler ne nabere gotovih vestí. — Odkod pa ti je pisal?"

Zmešale so se Curriti nitke in morala se je globoko skloniti nad mizo in nekoliko počakati z odgovorom . . .

Rojakom Slovencem

Naznanjam, da sem pravkar prejel novo zalogo najboljših in najbolj trpežnih čevljev za jesensko in zimsko sezono.

V zalogi imam vsakovrstne nizke in višje navadne čevlje za moške in fante, žene in dekleta, v vsakovrstnih velikostih in modah po najzmernejših cenah.

V zalogo sem dobil tudi večjo množino jakov trpežnih čevljev za šolarje za dečke in deklice.

Pridite in oglejte si naše blago.

Vsem se najtopleje priporočam!

JOSEPH PERKO

SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI.

2101 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

"Mi boste vrjeli, da ni zapisal nobenega naslova? Poroča mi, da piše v kolodvorski restavraciji, ko čaka na vlak . . . Tako naglo je in pretirava. V vsi naglici me je hotel le rešiti skrbi."

"Da, da! Prenagli se. Pa tudi čuden je! Torej ti ni dal nobenega naslova?"

"Nobenega."

"Kakor sem ti že rekel, meni tudi ne. Moram mu poslati nekaj navodil, ki sem jih prejel šele po njegovem odhodu. Zato sem prišel tebe vprašati, če veš, kje bi bil sedaj?"

"Ne vem. In to me zelo vznemirja! Zakaj Damijan mi je prinesel pisma, ki so zanj prišla po pošti, pa ne vem, kam mu jih naj pošljem."

"Res, manjka mu v glavi. — Treba bo počakati, da zopet piše. Nujno te prosim, da mi pošlješ njegov naslov takoj, ko ga dobiš!"

"Brez skrbi, Butron! Pa tudi Vi me ne pozabite obvestiti, če urej dobite njegov naslov!"

"O," je odvrnil Butron vljudno, "to pa ni mogoče, da bi zagrešil Jakob tako negalantnost!"

"Aj, ne, ne," ga je otožno zavrnila Currita. "Ne delam si nikakih upov. Ni hujšega sovražnika za žensko, ko upati na pismo!"

Bila sta prepričana, da sta drug drugega goljufala. Currita je za trdno mislila, da je Jakob v sporazumu z Butronom odpotoval po strankinih opravkih, da pa njej nobene besedice ni hotel omeniti; Butron pa je sodil, da se hočeta Currita in Jakob iznebiti njegovega nadzorstva in delati politiko na lastno pest . . .

Strežaj je prišel in jima prekinil misli in pogovor.

Prinesel je škrinjico, obloženo z rdečim žametom, dar za veselico. Gorito Sardona mu jo je vzel iz rok, jo položil na mizo in je poklical Currito.

Currita je prihitela, diplomat jo je spremljal. Ko je zagledala darilo, je nalahno kriknila. Zdelo se je, da od začudenja, v resnici pa le od strahu in iznenadenja . . .

Škrinjica jo je spominjala na drugo, tej slično. Edini razloček je bil, da je pokrov njej znane škrinjice krasila črka S, izdelana v zlatu, na tej-le pa je bil na tistem mestu samo žamet nekoliko oguljen . . .

Nekaj trenutkov je darilo nepremično gledala in si ga ni upala odpreti. Vsi so se gnetli krog nje, jo tiščali k mizi in hoteli videti ta čudež. Ni ji preostalo drugega, morala je dvigniti pokrov . . .

Splošen vzklík iznenadenja — Currita je srdito zarežala . . .

Bel žamet je znotraj odeval škrinjico in na njem je ležal v vsej svoji lepoti mojstrsko izdelan okvir iz kovanega srebra — isti, ki ga je bila Currita darovala Jakobu v tej-le škrinjici, obenem s svojo sliko . . .

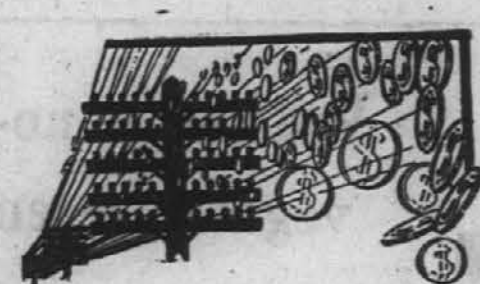
Njena slika je izginila . . . Mesto nje pa je ležala v okviru druga, čudna slika: vejica kamelij v naravni velikosti, nad njo pa doprsna slika ženske pri odprtem oknu, dame, katero so vsi poznali . . . Z izzivajočo predznostjo je gledala iz slike in kazala jezik kakor razposajen cestni pobalin . . . Spodaj pa je stalo:

"Prevzvišeni senori kondesi de Albornoza.

Mlle de Sirop."

Nihče ni zinil besede . . . Nihče ni skušal razložiti pomena slike . . .

Pošiljanje denarja v stari kraj brzojavno in drugače.

Najhitrejši način za pošiljanje denarja je brzojavno. Dostikrat je vsled nujnosti tak način nujen potreben. V ta namen je naša banka organizirala posebne zveze in je sedaj pripravljena za točno izvrševanje denarnih nakazil v Jugoslaviji, Italiji in drugod in sicer v dolarjih, dinarjih, lirah, ali kakor pač potrebe zahtevajo.

HITER NAČIN za izvrševanje denarnih nakazil za stari kraj je tudi potom kabel-pisma, to se pravi, da gre nakazilo čez morje po kabelu in potem po pošti naprej. Pistojbina za tako kabel-pismo je \$1.00.

DOBER IN NAVADNI NAČIN za pošiljanje denarja je potom pošte. Mi imamo svoje lastne zveze v starem kraju z zanesljivimi bankami in pošto in naše pošiljke so dostavljene točno in brez vsakega odbitka. Prejemnik dobi denar na svoj dom, ali na svojo željo po pošti.

NAŠA POSLUGA je pošiljanje denarjev v Jugoslavijo, bodisi po brzojavu ali po pošti. Ne pozabite tega!

NAŠE CENE so vedno med najnižjimi. Prepričajte se!

POTOVANJE. Vse posle za potovanje v stari kraj, ter tudi za potovanje od tam sem, kakor tudi vse druge posle tihoče se starega kraja, Vam najbolje oskrbi naša banka.

Denarne pošiljke in vsa druga pisma naslovite na

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK

70 — 9th Ave.,

NEW YORK, CITY.

DOMAČE PIVO!

Si naredite lahko po svojem okusu, ako kupite pri NAS:

"HMEJ IN MALT"

Zraven damo navodilo, kako zvariti dobro domače PIVO!

Prodajamo Malt in Hmelj na debelo in drobno.

MAL-TEEN-MALT-EXTRACT CO.

Jos. Bielak, lastnik

1942 W. 21st Street,

CHICAGO, ILL.

PROŠNJA.

V Ambrusu, meseca julija 1923.

DRAGI ROJAKI!

Silno veliko bridkih ran nam je vojna vsekala.

Najbridkejša je gotovo izguba toliko mladih življenj. Samo naša župnija Ambrus šteje 23 mož in fantov, ki jih je vojna pobrala družinam in župniji.

So še druge izgube, ki jih pa ne bomo naštevali. Le na eno Vas še opozorimo, ki nas vedno tako zelo boli. V mislih imamo izgubo naših tako lepo ubranih zvonov. Vojška nam jih je s silo vzela. Ubrani se ni bilo mogoče. Če bi bilo mogoče ustavljati se, bi bili pač življenje in zdravje prej in bolj bratili, kakor mrtvo, četudi lepo pojočo kovino — zvonove. Zato naj nihče ne reče: zakaj ste jih pa dali.

Zvonov torej nimamo, treba je napraviti nove. Prvo vprašanje je bilo, kakšne, bronaste ali jeklene? Bilo je veliko needinosti glede tega. Ne bomo Vam, dragi rojaki, tega prepričevali. Gotovo je to, bron nam daje dvojno gotovost, ki je ne daje jeklo. Prvo gotovost je: bronasti zvonovi bodo gotovo dobri jekleni bodo ali pa ne. Druga gotovost je, bron bo dober sto in sto let, za jeklene nihče ne ve, kako dolgo bodo dobri, če bodo sploh dobri; jekleni zvonovi so nova iznajdba, ki še ne more pokazati starih rabnih zvonov. Jeklo je sicer mnogo cenejše, a pri ceni 40 kron pri kilogramu je vendar predrago, da bi delali poskušne z njim.

Tako smo se končno odločili za bronaste zvonove, vsaj po večini. Prvotno smo mislili samo na veliki zvon, mala dva bi naročili pozneje. Toda imeli bi potem le en zvon. Zato smo končno naročili mala dva zvonca; velikega smo odložili za pozneje. Prejšnja mala dva zvonca sta tehtala 340 kilogramov in 400 kilogramov; sedaj naročena bosta tehtala 460 kilogramov in 640 kilogramov. Tako bomo za enkrat imeli dva lepa bronasta zvonca, težja kakor sta bila prejšnja mala dva.

Najtežje je bilo vprašanje, kako skupaj spraviti potrebni denar. Tudi to vprašanje smo precej ugodno rešili lani meseca novembra, ko smo zvonove naročili. Ljudje so obljubili okoli sto tisoč kron, iz Amerike smo imeli lepo svoto, stari ubiti zvon bi bil pa tudi precej vrgel. Ne sreča naša je to nesrečno padanje našega denarja. Zvonarna je prevzela delo za mesec oktober s pogojem, da plačamo zvonove po ceni, ki bo veljala ob prejemu zvonov. Novembra pa je bila cena za 1 kilogram bronastega zvonca 250 kron, danes je pa že 360 kron. Račun iz novembra danes ne velja več.

Gotovo Vas bo zanimal proračun za naše zvonove, kakor danes izgleda:

Zvonova težka 1100 kg po 360 K bi stala . . . \$ 396.000.—
Zvenklji in ostalo bo stalo najmanj . . . \$ 34.000.—

Torej skupaj . . . \$ 430.000.—
Zagotovljene imamo do danes pa sledeče svote:

1. Župljani so obljubili, deloma že plačali . . .	K 102.000.—
2. Od župljanov, ki še niso obljubili, pričakujemo še . . .	" 30.000.—
3. Dar klevelandskih rojakov . . .	" 40.000.—
4. Dar leadvinskih rojakov . . .	" 20.000.—
5. Stari zvon bo vrgel . . .	" 72.000.—

To je skupaj . . . \$ 264.000.—
Ako primerjamo obe svoti, se vidi, da nam manjka še ogromna svota 166.000 kron.

Kako to svoto pokriti? Nekaj bomo že še naši župljani dali, toda mnogo ne moremo v tej grozni drugini in pri teh pičlih dohodkih od naših ljudi pričakovati.

In v tej stiski se obračamo na Vas, naši dragi rojaki v daljni Ameriki, da nam po Vaših močeh prisločite na pomoč. Vemo, da je tudi pri Vas v Ameriki sedaj drugače, kakor je bilo pred leti: zaslužek manjši, draginja pa večja. Toda Vaš dolar pri nas nekaj zaleže, naš dinar pa nič. Z ozirom na to silno razliko med tamošnjim in tukajšnjim denarjem, nam je z nekaj dolarji iz Amerike tu silno veliko pomagano. Trije dolarji pomenijo pri nas tisoč kron.

Zato Vas v imenu vse župnije prosimo, da nam po svojih močeh pomagate skupaj spraviti potrebno svoto, ki jo bo treba šteti meseca oktobra. Za vsak dar Vam bomo iz srca hvaležni. In kakor se je nekaj sv. maš že opravilo za dosedanje darovalce, tako se bodo še opravile za one, ki bodo še darovali za ta lep namen.

Ako naši prošnji ugodite, potem pošljite svoj dar ali sami, ali pa skupno z drugimi na naslov:

ŽUPNI URAD
AMBRUS,
Pošta: Zagradec na Dolenjskem, Jugoslavija, Europe.

O prejemu Vašega zneska Vas bomo obvestili, ako nam bo Vaša adresa znana. Tudi Vašim domačim bomo Vaše darove sporočili, tako da bodo vsi darovalci in darovi v cerkvi oznanjeni, kakor so bili vsi dosedanjí.

Bog blagoslovi Vas in Vaše delo! Z Bogom!

Ivan Žavbi, župnik.

To prošnjo nam je izročil za naš list Mr. Anton Gregorich iz Chicago. Vse darove v ta namen naj se pošlje direktno na gorj imenovani župni urad, ali pa na doli podpisane, ki bo pazil, da bo vsak cent prišel v prave roke.

Mr. Anton Gregorich,
2112 West 23rd St.
CHICAGO, ILL.
Sinkovic Ivan, župan in ključar.

FRANK GIMPEL,

Slovenski zidar in kontraktor se prav toplo priporoča bratom Slovencem in Hrvatom v Duluthu in okolici.

Delo dobro in garantirano.

1315 — 101 Ave. W. New Duluth

List Edinost

je last slovenskih katoliških delavcev v Ameriki. Za njih korist se izdaja, da brani njih pravice in jim kaže pravo službo se lista za Vašo reklamo, da jo list ponese na pot do pravega napredka. List Edinost zahaja skoro v vse slovenske naselbine po Ameriki. Vse zavedne slov. družine so nanj naročene, in ga pridno čitajo, ker v njem najdemo največ pravega poduka, mnogo zanimivih novic in zabavnega čtiva.

ZATO SO OGLASI V LISTU "EDINOSTI" USPEŠNI.
Trgovci, ki imajo svoje trgovine naj poizkusijo oglašati v listu "Edinosti" in prepričani smo, da bodo potem v Edinosti stalno oglašali.

DRUŠTVA SE BODO POVZDIGNILA DO VSPEHA, ako ob raznih prireditvah in kampanjah oglašajo v našem listu. Poizkusite in prepričajte se enkrat. Poslovske domove pred oči slovenskih rojakov, da bodo znali, kaj prirejate in kdaj!

NAŠA TISKARNA

Je sedaj skoro najmodernejša slov. tiskarna v Ameriki. Tiskarska dela izvršujemo lično in točno. Vsem slovenskim čč. gg. duhovnikom, cenjenim društvam, trgovcem in posameznikom, se najtopleje priporočamo, da se spomnijo na nas, kadar potrebujejo, kakih tiskovin.

Ničesar drugega ne prosimo Vas, kakor vprašajte nas za cene, predno oddaste naročilo drugam. Ako le to storite, smo prepričani, da bomo vedno tiskali Vaše tiskovine mi!

Mi izvršimo vsako tiskarsko delo. Najsi bo še tako malo ali veliko. Poizkusite pri nas!

TISKOVNA DR. "EDINOST"

1849 W. 22nd Street

Chicago, Ill.

Phone: Canal 0098.